

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1C/308/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613229577
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7613229577.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Jana Gargulová v právnej veci navrhovateľov: v 1./rade O. I., E.. XX. X. XXXX, I. Q.. D. Č.. XXX, S., v 2./rade A. I., E.. XX. X. XXXX, I. Q.. D. Č.. XXX, S., v 3./rade A. I., E.. XX. X. XXXX, I. Q.. D. Č.. XXX, S., všetci právne zastúpení JUDr. Mariánom Meždejom, advokátom, ul. Kudlovska č. 1, Humenné, proti odporcovi O. D., E.. XX. X. XXXX, I. O. - A. Č.. XX, F. Z., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners, s. r. o., Mnoheľova č. 830/15, Poprad, za účasti vedľajšieho účastníka KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova č. 4, Bratislava, v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom z titulu nemajetkovej ujmy takto:

- žalobkyne v 1. rade sumu 12.500,- EUR do rúk žalobkyne v 1. rade,
- žalobcovi v 2. rade sumu 10.000,- EUR do rúk žalobcu v 2. rade,
- žalobcovi v 3. rade sumu 10.000,- EUR do rúk žalobcu v 3. rade,

a trovy konania v prospech právneho zástupcu žalobcov v sume 615,77 eur,

všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves z titulu súdneho poplatku sumu 1.041,- EUR, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobcovia podali na tunajšom súde návrh, ktorým sa dožadovali zaplata pre žalobkyňu v 1./rade 25 000 eur a pre žalovaných v 2./ a 3./rade po 20 000 eur z titulu nemajetkovej ujmy s odôvodnením, že manžel žalobkyne v 1./rade a otec žalobcov v 2./ a 3./rade A. I. tragicky zahynul dňa 3. 10. 2010, keď o 17,20 hod po ceste II/537 v smere od parkoviska prameňa Sivá Brada pri Spišskom Podhradí, okres Levoča, k ceste I/18 v protismernom jazdnom pruhu viedol žalovaný osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Bora C.: Z. XXX T., pričom sa plne nevenoval riadeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a vytvoril prekážku pre vjazd do tohto jazdného pruhu osobnému motorovému vozidlu značky Škoda Felícia C.: XXX W., ktoré viedol vodič Š. Š. a tento chcel s vozidlom z hlavnej cesty, t. j. z

cesty I/18 v smere od Prešova odbočiť doľava do jazdného pruhu na cestu do Spišského Podhradia, t. j. na cestu II/537, keďže Š. Š. nemal voľný vstup na túto cestu, musel s vozidlom zabrzdiť a následne sa snažil s vozidlom Škoda Felícia vyhnúť sa vozidlu Volkswagen Bora vpravo, no v čase jeho vyhybania sa na ceste I/18 vytvoril prekážku pre motocyklistu A. I., ktorý s motocyklom značky Suzuki EČ: A. XXX W. jazdil po hlavnej ceste t. j. po ceste I/18 v smere Levoča - Prešov a tento narazil s motocyklom do pravej prednej a bočnej časti vozidla Škoda Felícia, pričom A. I. v dôsledku nárazu do vozidla Škoda Felícia utrpel zranenia - zlyhanie činnosti viacerých pre život dôležitých orgánov, hrudníkovej brušnej dutiny a mozgu, na následky ktorých na mieste nehody aj zomrel a takto konal v rozpore s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Za tento skutok bol žalovaný odsúdený rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/199/2012-601 zo dňa 29. 10. 2012 na trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieňačným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Touto udalosťou, ktorá mala za následok smrť A. I., došlo k neoprávnenému zásahu do rodinného života žalobcov, do ich emocionálnej sféry. Došlo k neodvratiteľnému, mimoriadnemu, veľmi citlivému a hlbokému zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života žalobcov - žalobkyňa v 1./rade stratila manžela - životného druhu a žalobcovia v 2./ a 3./rade stratili otca s ktorým tvorili plnohodnotne fungujúcu rodinu. Dôstojnosť žalobcov je znížená i tým, že pri náhodných stretnutiach s blízkymi a známymi. Títo im pripomínajú tragédiu, ľudia ich ľutujú, žalobcovia v dôsledku enormného stresu, ktorý u nich pretrváva, doposiaľ majú problém sústrediť sa na pracovné a ďalšie činnosti. Smrť A.U.P. I. pre žalobcov spôsobil to, že žalobcovia nevedú plnohodnotný život, stratili životný optimizmus, životnú pohodu a niekedy aj zmysel života. Trpia depresiami, nespavosťou a apatickým postojom k rôznym životným situáciám. Jeho smrťou bolo nenávratne hlboko narušené ich osobné súkromie, znížená dôstojnosť, znížené hodnoty osobnosti fyzickej osoby. Žalobcovia stratili rodinnú autoritu, ktorou bol neb. A. I.. Žalobcovia v 2./ a 3./rade už nemajú oporu, ktorú mali u svojho otca do jeho smrti. Nemajú možnosť sa s nikým blízkym okrem matky poradiť v životných rozhodnutiach a aj v bežných otázkach. Nemajú okrem matky blízku osobu, ktorej by sa zdôverili so svojimi starosťami a problémami, a ktorá by im poradila, vyslovila svoj názor na vec a usmernila v ďalšom životnom smerovaní. Žalobcovia v 1./ až 3./rade už nemajú oporu do ďalšieho života. Bola im spôsobená neodstrániteľná a teda absolútna ujma, ktorou je smrť manžela a otca. Utrpeli nenapraviteľnú citovú ujmu, spočívajúcu v depresívnych stavoch, stratili možnosť ďalších vzťahov s najbližším človekom - nebohým otcom a manželom. Zo smrti A. I. sa nespamätajú do konca života, ktorý určitým spôsobom stratil pre nich zmysel a žalobcovia v 2./ a 3./rade stratili pre ďalší svoj život mužský vzor. Rodinný život žalobcov bol pred smrťou A. I. plný dynamiky, počas sobôt a prázdnin sa byt žalobcov vyznačoval neustálym pohybom a spoločnými aktivitami s plánmi do budúcnosti. Tieto ich plány a ďalšie aktivity ostanú nenaplnené. Do smrti A. I. tvorili plne fungujúcu rodinu s plne vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Po jeho smrti sa prerušili i vzťahy s priateľmi, prestal ich spoločenský a kultúrny život. Dovoľenky, prázdniny a voľné dni trávil vždy spolu - celá rodina. Smrťou A. I. spoločenský a kultúrny život prestal pre žalobcov existovať. Do jeho smrti žalobkyňa prijímala časti návštevy svojich príbuzných a známych. Životné plány a ciele, ktoré ako manželka a matka mala spolu s manželom, ostali nenaplnené. Žalobcovia sa viac uzatvárajú do seba, žalobkyňa začala pociťovať, že sa dostatočne nestará o svojich synov, cíti sa byť zbytočná, pociťuje samotu a prázdnotu vo svojom živote a až prílišnú upätosť na svojich najbližších - žalobcov v 2./ a 3./rade.

Poukázali na článok 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), článku 8 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv.

V danom prípade je na mieste náprava vo forme peňažnej satisfakcie, ktorej požadovaná výška zohľadňujúca reálne sociálne a ekonomické pomery v štáte nie je špekulatívna a vôbec nemôže viesť k úplnej náprave spôsobenej traumy, pretože hodnota ľudského života sa nedá vyčíslieť. Aj v súčasnosti sú opätovne vystavení sekundárnej viktimizácii a to čelením všetkým negatívnym stránkam spáchaného trestného činu, s ktorými sa nevyhnutne museli opäť stretnúť pri uplatňovaní svojich nárokov v tomto konaní. Žiadali priznať i trovy konania.

Na pojednávaní žalobkyňa vypovedala, že v nedeľu po obede dňa 3.10.2010, tak, ako každú nedeľu popoludní, si manžel išiel zajazdiť na motorke a o 17.20 hod. došlo k nehode, v dôsledku ktorej zomrel. Pred nehodou ako rodina, žili veľmi dobre, nič im nechýbalo, chodievali na výlety, dovolenky, tešili sa zo života, stále niečo nové vymýšľali, nežili v stereotype. Po nehode zostalo v jej živote prázdno, žije už len

kvôli deťom. Od smrti manžela navštevuje lekára - psychológa v Michalovciach a denne lieky na spanie. Pridružili sa jej aj bolesti hlavy, máva závraty, teraz sa podrobuje vyšetreniam, nevedela sa vyjadriť, či zdravotné problémy sú v príčinnej súvislosti s usmrtením manžela. Zamestnaná je Mestskom úrade v Strážskom, od úmrtia manžela sa jej zle pracuje, je nesústredená, robím chyby, v dôsledku čoho má aj výtky zo strany zamestnávateľa. Pokiaľ sa týka jej rodinného života, je stále apatická, nevie precítiť dianie okolo nej, nevie sa z ničoho tešiť, ani z úspechov detí, keď prinesú dobrú známku alebo majú úspech v športe. Komunikácia medzi ňou a deťmi viazne.

Žalobcovia v 2. a 3. rade vypovedali, že za života ich otca žili ako úplná rodina, športovali, chodievali na dovolenky, turistiku, lyžovať, hrávali futbal, kolký. Týmto aktivitám sa venovali spoločne s nebohým otcom. Po jeho smrti to všetko skončilo, pretože to začalo byť pre nich finančne náročné, jeho príjem do rodiny chýba. Prestali chodievať na kultúrne podujatia, koncerty, do kina, na dovolenky, pred tým chodievali k moru, do Tatier, do Maďarska, na wellnes pobyty. Po jeho smrti sa všetko zmenilo, nestretávajú sa so známymi, nechodia k nim návštevy, v obmedzenej miere navštevujú starých rodičov, jednoducho sa uzavreli do seba. Žalobca v 2. rade je stále smutný, zhoršil si výsledky v škole, prestal sa stretávať s kamarátmi, upustil od športových aktivít, prestal hrať futbal, turistiku, nelyžuje už, nechodí hrať kolký a nechodieval ani na gitarový krúžok, ktorý navštevoval pred úmrtím otca.

Žalobca v 3. rade uviedol, že pred nehodou otca boli fungujúcou rodinou s vyššou kvalitou života. V čase, keď došlo k nehode mal 17 rokov, s otcom si dobre rozumeli, bol medzi nimi nielen vzťah otca a syna, ale boli aj kamaráti, zavtipkovali si navzájom na svoju adresu a keď bol ich vzťah v najlepšom, otec zomrel. Otec sa venoval kolkom, chodieval na zápasy, on chodieval s ním, spoločne si aj zahráli a otec mu pritom radil. Teraz na kolký nehrá, nemá s kým tam zájsť. Pred úmrtím otca hral na bicie a hral v kapele, po smrti otca sa začal v hre zhoršovať, až nakoniec musel z kapely odísť a bicie teraz má len ako občasný relax. Spoločne ako rodina pred úrazom otca a jeho nehodou chodievali na zimné lyžovačky, čo je pre nich v tejto dobe veľmi nákladné. S otcom hrávali spolu futbal, tomu sa teraz nevenuje. Po úmrtí otca sa začal obliekať do čiernych vecí, nechal si narásť dlhé vlasy, stal sa z neho rebel a odpudil od seba ľudí. Asi rok po nehode si našiel priateľku, ktorej som sa mohol vyrozprávať, ale ani vo vzťahu k nej nebol uvoľnený, boli rozdielne osobnosti a rozišli sa.

Každý z ich rodiny úmrtie otca znáša ťažko, mama je uzavretejšia, viac sa ešte uzavrela do seba, poplače si, je nesvoja a čo on u nej prvé zaregistroval, že po nehode cez týždeň nenavariť, chodili sa najesť k starým rodičom. Brat - žalobca v 2. rade je úplne uzavretý, chodí zamračený, pohybuje sa medzi školou a domom a z realistu sa stal pesimista. Žalobca v 3. rade mal kamarátov, doma má len jedného kamaráta, s ktorým sa občas stretol, po škole si občas s kamarátmi išli si sadnúť, rozprávali sa o škole, o aktivitách, do ktorých sa prestal postupne zapájať.

Žalovaný s návrhom nesúhlasil a uviedol, že jemu je to celé nepríjemné, samotná nehoda zmenila život aj jemu. Verí žalobcom, že je im ťažko, že prišli o svojho blízkeho. Pri samotnej nehode sa snažil manželovi žalobkyne v 1. rade poskytnúť pomoc, bol tam prítomný aj lekár, ktorý sa snažil manžela žalobkyne oživovať, avšak bezvýsledne. Napokon nemôže na nehodu zabudnúť ani on, má tiež z toho traumy. Na pojednávaní sa žalobcom ospravedlnil. Tiež poukázal na to, že aj manžel žalobkyne v 1. rade sa podieľal na tejto nehode. Auto, s ktorým žalovaný spôsobil dopravnú nehodu, kúpil od brata, ktorému ešte peniaze splácal a potvrdil, že auto, s ktorým nehodu spôsobil, malo zákonnú poisťku v poisťovni Kooperatíva. Sumu, ktorú požadujú žalobcovia, nie je schopný splatiť za celý život.

Vedľajší účastník sa na pojednávaní nezúčastnil, doručenie predvolania mal súd riadne vykázané, predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 5.2.2014, svoju neúčast' neospravedlnil, preto podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával súd jeho v neprítomnosti.

Vedľajší účastník zaslal mailové podanie, ktoré bolo do spisu predložené až po vyhlásení rozsudku - dňa 24.2.2014 a zároveň bolo podané na Pošte Košice 1 dňa 25.4.2014 označené ako vyjadrenie, v ktorom potvrdzuje, že návrh na začatie konania prevzal dňa 18.12.2013 a predvolanie na pojednávanie dňa 10.2.2014. Podľa doručky v súdnom spise pri čl.28 však predvolanie prevzal dňa 5.2.2014. Týmto podaním vedľajší účastník uvádza, že je predčasné rozhodnutie zo strany súdu, pokiaľ pripustil

vstup vedľajšieho účastníka do konania, dokiaľ nebola vznesená námietka o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva a poukázal na právny záujem na víťazstve toho účastníka, ku ktorému pristupuje.

V tejto súvislosti súd potrebuje za potrebné za potrebné poukázať na to, že súd nerozhodoval o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, pretože už v samotnom návrhu na začatie konania bol ako vedľajší účastník na strane žalovaného označený vedľajší účastník - spoločnosť Kooperatíva, poisťovňa, a.s. Bratislava, Štefanovičova č. 4, 81623 Bratislava, Slovenská republika. Vedľajší účastník podľa § 93 O. s. p. nie je legitimovaný na tzv. dispozičné úkony (napr. § 96, § 99, § 95 O. s. p.). Postavenie vedľajšieho účastníka charakterizujú rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastníka, na stranu ktorého sa pripojil. Jeho postavenie je však odlišné v tom, že i keď koná vo vlastnom mene, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je dominus litis. Preto napríklad

- nemôže disponovať predmetom konania,
- nemôže podať návrh na obnovu konania,
- môže podať odvolanie, iba ak takéto právo má účastník,
- jeho odvolacia lehota je limitovaná odvolacou lehotou účastníka
- nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka.

Námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva spravidla uplatní druhá sporová strana a až ak je vznesená námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníctva, musí o nej rozhodnúť súd.

K takto vznesenej námietke neprípustnosti vedľajšieho účastníctva zo strany žalovaného však nedošlo.

Súd preto nemal dôvod zaoberať sa neprípustnosťou vedľajšieho účastníctva.

Pokiaľ sa týka právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, súd poukazuje, že tento záujem je daný s poukazom na rozsudok Súdneho dvora (druhej komory) z 24. 10. 2013 vo veci

C-22/12 (G. c/a Z. W. G.). V bode 59 svojho rozsudku vyslovil, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166 EHS z 24. 4. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (Ú. v ES L 103 s. 1 Mim. Vyd. 06/001 s. 10) - ďalej len „prvá smernica“, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5 EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v ES L 8, 1984, s 17, Mim. vyd. 06/007, s. 3), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 (Ú. v EÚ L 149, s 14) - ďalej len „druhá smernica“ a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. 5. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v ES L 129, s 33, Mim. vyd. 06/001, s. 249) - ďalej „tretia smernica“ sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné vo veci samej. V bode 58 tohto rozhodnutia uviedol: keďže zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice. Tomuto rozsudku predchádzalo stanovisko Európskej komisie vo veci C-22/12 zo dňa 23. 3. 2012, ktorá navrhla Súdnemu dvoru, aby Súdny dvor poskytol na predložené prejudiciálne otázky túto odpoveď: článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. 4. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti a článok 1 ods. 1 smernice Rady 90/232/EHS zo 14. 5. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že je s nimi nezlučiteľná taká vnútroštátna právna úprava, ktorá

umožňuje vylúčenie alebo obmedzenie nároku pozostalej osoby po obetí dopravnej nehody na náhrady nemajetkovej ujmy z povinného poistného krytia zodpovednej osoby.

Z toho teda jednoznačne vyplýva, že žalovaný má právny záujem vzhľadom na výsledok sporu, aby na jeho strane vystupoval ako vedľajší účastník poisťovňa v ktorej má uzatvorené povinné zmluvné poistenie.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu spišská Nová Ves mal súd preukázané, že rozsudkom z č.l. 601 zo dňa 29.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 29.10.2012, bol žalovaný uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona za to, že dňa 3. 10. 2010 o 17,20 hod po ceste II/537 v smere od parkoviska prameňa Sivá Brada pri Spišskom Podhradí, okres Levoča, k ceste I/18 v protismernom jazdnom pruhu viedol osobné motorové vozidlo značky Volkswagen Bora EČ: Z. XXX T., pričom sa plne nevenoval riadeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a vytvoril prekážku pre vjazd do tohto jazdného pruhu osobnému motorovému vozidlu značky Škoda Felícia EČ: XXX W., ktoré viedol vodič Š. Š. a tento chcel s vozidlom z hlavnej cesty, t. j. z cesty I/18 v smere od Prešova odbočiť doľava do jazdného pruhu na cestu do Spišského Podhradia, t. j. na cestu II/537, keďže Š. Š. kop nemal voľný vstup na túto cestu, musel s vozidlom zabrzdiť a následne sa snažil s vozidlom Škoda Felícia vyhnúť sa vozidlu Volkswagen Bora vpravo, no v čase jeho vyhybania sa na ceste I/18 vytvoril prekážku pre motocyklistu A.U.P. I., ktorý s motocyklom značky Suzuki EČ: A. XXX W. jazdil po hlavnej ceste t. j. po ceste I/18 v smere Levoča - Prešov a tento narazil s motocyklom do pravej prednej a bočnej časti vozidla Škoda Felícia, pričom technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bola predovšetkým nesprávna technika jazdy vodiča motocykla Suzuki a jeho rýchlosť jazdy výrazne vyššia ako rýchlosť pre daný úsek najvyššie dovolená, pričom v danom úseku komunikácie bola najvyššia povolená rýchlosť 70 km/hod. a vodič motocykla zn. Suzuki EČ: A. XXX W. išiel rýchlosťou podľa znaleckého posudku cca od 98 do 109 km/hod, avšak v prípade, ak by vodič motocykla Suzuki sa pohyboval najvyššou dovolenou rýchlosťou bez brzdzenia motocykla i v prípade, ak by brzdil s polovičnou hodnotou brzdeného spomalenia, došlo by k časovému zabráneniu dopravnej nehody, pričom A. I. v dôsledku nárazu do vozidla Škoda Felícia utrpel zranenia: zlyhanie činnosti viacerých pre život dôležitých orgánov, hrudníkovej brušnej dutiny a mozgu, na následky ktorých na mieste nehody aj zomrel a takto konal v rozpore s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, teda inému z neobľúbivosti spôsobil smrť a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona a za to bol žalovaný odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona z použitia § 39 ods. 2 písm. d) ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona, § 36 písm. j, k, l) Trestného zákona a podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa mu výkon trestu podmienene odložil, podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba v trvaní 24 mesiacov a podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), k), l) Trestného zákona mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 12 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku boli poškodení O. I. a Š. Š. odkázaní z nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29. 10. 2012.

Podľa znaleckého posudku Žilinskej univerzity, ústavu súdneho inžinierstva Žilina č. 160/2012 z čl. 431 citovaného trestného spisu, ktorý súd pre občianskoprávne konanie použil ako listinný dôkaz, technickou príčinou vzniku dopravnej nehody sú tie prvky nehodového deja, ktoré vznikli v rozpore s technickým výkladom pravidiel cestnej premávky a kolíznu situáciu buď vyvolali alebo znemožnili zabrániť dopravnej nehode, potom technickou príčinou vzniku dopravnej nehody sú nasledovné prvky nehodového deja:

- predovšetkým nesprávna technika jazdy vodiča motocykla Suzuki - rýchlosť jazdy výrazne vyššia ako rýchlosť pre daný úsek najvyššie dovolená (rýchlosť jazdy motocykla bola jednak prvkom nehodového deja, ktorý vyvolával kolíznu situáciu a tiež prvkom nehodového deja, ktorý vodičovi motocykla Suzuki znemožnil zabrániť dopravnej nehode).

- Tiež nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Volkswagen Bora, a to skutočnosť, že sa s vozidlom pohyboval nesprávne v jazdnom pruhu určenom pre jazdu vozidiel odbočujúcich doľava z hlavnej cesty smerom od mesta Prešov na Spišské Podhradie. Vplyvom nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla

Volkswagen Bora bol vodič vozidla Škoda Felícia nútený zastaviť počas manévru odbočovania vľavo, čím sa výrazne predlžil čas odbočovania vozidla Škoda. V dôsledku tohto časového predĺženia a rýchlosti jazdy motocykla nedošlo k minútiu vozidla Škoda a motocykla Suzuki.

Vzhľadom k uvedenému znalec konštatoval, že na príčine dopravnej nehody sa okrem rýchlosti jazdy motocykla podieľala aj nesprávna technika jazdy vodiča Volkswagen Bora. Zároveň skonštatoval, že na danom úseku sa vodič motocykla Suzuki pohyboval rýchlosťou od 98 do 109 km/hod. pričom v oboch smeroch jazdy je najvyššia dovolená rýchlosť jazdy 70 km/hod. Vodič vozidla Volkswagen Bora by zabránil dopravnej nehode len v prípade, ak by sa s vozidlom zaradil do jazdného pruhu určeného pre odbočenie z vedľajšej cesty smerom doľava zo smeru od Spišského Podhradia na mesto Levoča, resp. nepohyboval sa s vozidlom v jazdnom pruhu určenom pre odbočovanie vozidiel z hlavnej cesty smerom doľava zo smeru od mesta Prešov na Spišské Podhradie. Znalec sa okrem iného zaoberal aj možnosťami zabránenia dopravnej nehody vodičom motocykla Suzuki a to v prípade dolnej hranice intervalu rýchlosti jeho jazdy cca 98 km/hod. a tiež v prípade hornej hranice intervalu rýchlosti jeho jazdy cca 109 km/hod. a uviedol, že ak by sa vodič motocykla Suzuki pohyboval v danom úseku komunikácie rýchlosťou jazdy najvyššou dovolenou 70 km/hod. a na vzniknutú situáciu by reagoval brzdením motocykla s polovičnou hodnotou brzdného spomalenia, došlo by k časovému zabráneniu dopravnej nehody tak, že vozidla Škoda Felícia by opustilo koridor pohybu motocykla Suzuki, ktorý by sa v danom čase nachádzal vo vzdialenosti cca 10,5 m od prvého zadného obrysu vozidla Škoda Felícia a pohyboval by sa rýchlosťou jazdy cca 42 km/hod., a to pri dolnej hranici intervalu rýchlosti motocykla Suzuki cca 98 km/hod. a v prípade hornej hranice intervalu rýchlosti motocykla Suzuki cca 109 km/hod., v prípade ak by sa vodič motocykla Suzuki pohyboval v danom úseku komunikácie rýchlosťou jazdy najvyššie dovolenou 70 km/hod. a na vzniknutú situáciu by reagoval brzdením motocykla s polovičnou hodnotou brzdného spomalenia, došlo by k časovému zabráneniu dopravnej hody tak, že vozidlo Škoda Felícia by opustilo koridor pohybu motocykla Suzuki, ktorý by sa v danom čase nachádzal vo vzdialenosti cca 21,4 m od pravého zadného obrysu vozidla Škoda Felícia a pohyboval sa rýchlosťou jazdy 38 km/hod.

Podľa č. 15 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením. Nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 OZ po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Podľa § 4 zák. č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahraďiť týmto subjektom.

Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ak ide o škodu spôsobenú prevádzkou tuzemského motorového vozidla na území iného členského štátu, poškodenému sa poskytne poisťné plnenie v rozsahu poistenia zodpovednosti podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území bola škoda spôsobená, ak sa podľa tohto zákona alebo na základe poisťnej zmluvy neposkytuje poisťné plnenie v širšom rozsahu.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa článku 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd publikovaného pod č. 209/1992 Zb. právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života okrem výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po uznaní viny za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

Podľa článku 8 ods. 1 citovaného Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

Podľa článku 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach publikovaného pod č. 120/1976 Zb. nikto nesmie byť vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, do rodiny, domova alebo korešpondencie ani útokom na svoju česť a povesť. Každý má právo na zákonnú ochranu proti takým zásahom alebo útokom.

Po takto vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že návrh žalobcov je opodstatnený, nie však v plnom rozsahu. Je nesporné, že dňa 3. 10. 2010 došlo k dopravnej nehode, ktorú zapríčinil žalovaný účastník a v dôsledku ktorej zomrel motocyklista A. I..

V ustanovení § 11 OZ je daná úprava všeobecného osobnostného práva, ktorá má za svoj predmet osobnosť ako celok, ako aj jej jednotlivé hodnoty tvoriace celistvosť - telesnú integritu (život, zdravie, telo a jeho nedotknuteľnosť) a morálnu integritu (všetky formy osobnej slobody, fyzických osôb, ich česť, dôstojnosť, súkromie, dobrá povesť a iné).

K vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby môže dôjsť vzhľadom na odlišnú povahu jednotlivých hodnôt osobnosti tvoriacich ich fyzickú a morálnu jednotu rôznym spôsobom.

Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v predmetnom prípade sú:

- existencia ujmy (spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcov)
- porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon (spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov)
- príčinná súvislosť medzi touto ujmovou a protiprávnym konaním.

Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.

Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom Všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti (tzv. postmortálna ochrana) je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, o rodičov.

V prejednávanej veci bolo preukázané, že neoprávneným konaním žalovaného bolo zasiahnuté do práva na život manžela žalobkyne v 1. rade a zároveň otca žalobcov v 2. a 3. rade, do práva na súkromie a rodinný život žalobcov, ktorý nastal momentom jeho smrti 3.10.2010 a ktorého následky v podobe rôznej formy citovej ujmy (šoku, traumy, smútku a straty zo spoločensva s blízkou osobou) u žalobcov stále pretrvávajú. Za porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávneho úkonu bol žalovaný právoplatne odsúdený a je tým daná i príčinná súvislosť medzi touto ujmovou a protiprávnym konaním.

V zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je upravený nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v dôsledku usmrtenia pri dopravnej nehode, nezodpovedá to však citovaným smerniciam, ktorými sa súd zapodieval vyššie s poukazom na rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora a Európskej komisie.

Zo znenia uvedených ustanovení vyplýva, že je potrebné rozlišovať ako v prejednávanej veci, tak aj vo všeobecnosti v kontexte povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, medzi dvomi odlišnými právnymi inštitútmi. Na jednej strane stojí občianskoprávna zodpovednosť za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Na druhej strane stojí pokrytie tejto zodpovednosti povinným poistením.

Tieto dva právne inštitúty sú síce veľmi úzko spojené, ale zároveň sú upravené v práve Únie odlišným spôsobom a v odlišnom rozsahu. Ako totiž rozhodol Súdny dvor, povinnosť poistného krytia cestujúcich,

pokiaľ sa stali obeťami nehody spôsobenej vozidlami, sa odlišuje od rozsahu ich odškodnenia. Zatiaľ čo povinnosť poistného krytia je zabezpečená a definovaná právnou úpravou Únie, odškodnenie sa spravuje v zásade vnútroštátnym právom. V tejto súvislosti Súdny dvor už uviedol, že cieľom prvej, druhej a tretej smernice nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu v členských štátoch a že podľa súčasného práva Únie členské štáty môžu voľne upraviť režim zodpovednosti za škodu, uplatniteľný na poistné prípady vyplývajúce z prevádzky motorových vozidiel. Členské štáty sú však povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu uplatniteľná podľa ich vnútroštátneho práva bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami uvedených smerníc (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-356/05, Farrell, body 32 a 33, ako aj tam citovanú judikatúru).

V kontexte tohto stanoviska súd poukazuje na to, že vedľajší účastník dôvodne uvádzaný ako vedľajší účastník na strane žalovaného, pretože v zmysle § 4 zák. č. 381/2001 Z.z. je poisťovňa povinná plniť v dôsledku vzniknutej poistnej udalosti.

Z týchto dôvodov súd zaviazal žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy

Pokiaľ sa týka samotnej výšky plnenia, súd dáva do pozornosti, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k usmrteniu A. I. - manžela žalobkyne v 1. rade a otca žalobcov v 2. a 3. rade.

Ochrane života sa v právnom systéme nielen Slovenskej republiky poskytuje maximálna ochrana, ktorej hodnotu nie je možné vyčísliť žiadnou sumou.

Okrem toho, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k usmrteniu A. I., došlo zároveň i k závažného zásahu do súkromného a rodinného života žalobcov tým, že rodina žalobcov prestala fungovať ako úplná rodina, došlo k zániku manželských vzťahov a žalobcovia v 2. a 3. rade prišli takto o otca. Táto strata je veľmi citeľná a ničím nenahraditeľná strata, čo mal súd preukázané z výsluchu žalobcov. Usmrtením A. I. rodina stratila svojho živiteľa, žalobkyňa v 1./rade svoju životnú oporu, žalobcovia v 2./ a 3./rade svojho otca v ktorom mali svoj mužský vzor nie len otca, ale i kamaráta a oporu.

Súd však zohľadnil i tú skutočnosť, že na dopravnej nehode, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu A. I., sa v rovnakej miere podieľali žalovaný a tiež samotný A. I., čo vyplýva zo záverov znaleckého dokazovania vykonaného v citovanom trestnom konaní, ktoré súd v tomto konaní použil ako listinný dôkaz a ktorý žiaden z účastníkov nespochybnil.

Z týchto dôvodov súd krátil výšku priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 1 z uplatnenej sumy a preto návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

O povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z návrhu rozhodol súd podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch s použitím položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobcovia boli zo zákona oslobodení od platenia súdneho poplatku z návrhu (§ 4 ods. 2 písm. i/ Zák. o súdnych poplatkoch). Preto na povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu súd zaviazal žalovaného a výška toho poplatku činní 66,- € + 3 % z výšky priznanej sumy, spolu 1 041,- € a preto na jeho náhradu súd zaviazal žalovaného.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p. s použitím § 149 ods. 1 O. s. p. Žalobcovia mali síce vo veci úspech len čiastočný, jeho výška však závisela od úvahy súdu. Právny zástupca žalobcov si vyčíslil trovy právneho zastúpenia v sume 615,77 € a to v zmysle § 10 ods. 8 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. Jeden úkon v zmysle § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky právnej pomoci vo výške 91,29 eur krát 3 (zastupovanie troch účastníkov - žalobcov) to všetko krátené o 50 % sa rovná 136,93 eur + režijný paušál vo výške 7,81 eur pre rok 2013 a pre rok 2014 vo výške 8,04 eur. Uplatnil si náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby a to prevzatie a príprava dňa 30. 9. 2013, podanie návrhu na súd 2. 10. 2013 a účasť na pojednávaní dňa 21. 2. 2014 - 3 úkony po 136,93 eur + 2 krát režijný paušál po 23,43 eur a jeden krát 24,12 eur. Spolu tak tarifná odmena a režijný paušál činia 481,77 eur. Uplatnil si aj náhradu za stratu času podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky a to za cestu z Humenného do Spišskej Novej Vsi a späť za 10 polhodín po 13,40 eur za deň 21. 2. 2014 spolu 134 eur. Celkom trovy právneho zastúpenia tak činia 615,77 eur.

Súd posúdil takto vyčíslené trovy právneho zastúpenia a dospel k tomu, že súd dôvodne uplatnené, preto súd zaviazal neúspešného účastníka k úhrade týchto trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.